

Statleg tilsyn – **sikrar tillit** til tenester i velferdsstaten

Tilsynsmeldinga viser breidda i oppgåveporteføljen vår. Tilsynsverksemda vår femnar om helse- og omsorgstenestene, barnevernet og sosialtenesta. Eit tilsynsorgan som har høve til å sjå heilskapen i tenestetilboda, kan bidra til at vi utviklar samanhengande tiltakskjeder.

Det har gått over ti år sidan Statens helsetilsyn blei eit reindyrka tilsynsorgan. Gjennom desse åra har vi fått nye oppgåver. I 2013 har vi gjennomført ei omorganisering for å sikre effektiv oppgåveløysing i tråd med ønska i samfunnet.

Vi har gått frå ein metodefundamentert organisasjonsmodell til ei meir tenesteforankra utforming. Dette gir oss ein organisasjon som dei ulike brukarane våre kan oppfatte meir tilgjengeleg, og som kommuniserer betre med omverda. Ein ny organisasjon gjer det mogleg å lyfte fram prioriterte oppgåver samtidig som vi tek med oss ein veletablert og solid metodekunnskap.

Gode og trygge oppvekstvilkår er avgjerande for at kvart enkelt menneske skal kunne få eit tilvære prega av meistring, livskvalitet og god helse. Eit velfungerande barnevern er eit sentralt verkemiddel for å sikre at barn i utsette posisjonar kan få ein stabil oppvekst med fråvær av skadelege påverknader. Vi har som mål å utvikle oss vidare som eit fagleg sterkt tilsyn med barnevernstenestene, slik at det som er det beste for barna, til kvar tid er prioritert høgast.

Eit tilsyn som skal vere tett på alvorlege hendingar i spesialisthelsetenesta, krev at tilsynsmetodikk, kapasitet og kompetanse blir utvikla. Oppfølging av varsel om alvorlege og uventa hendingar i spesialisthelsetenesta

(varselordninga) krev at tilsynet jobbar raskt og tett med dei som er involverte og råka, for å få oversikt over hendingane og sikre at relevant informasjon blir samla inn. Det blir venta at Statens helsetilsyn skal undersøkje og analysere årsakssamanhengar og gjere

Godt fagleg tilsyn vil kunne bidra til å gi tillit til tenestene.”

vurderingar av forsvarleg praksis. Dette skal stimulere til læring i tenestene og dermed bidra til å redusere risikoen for at det same skjer igjen. Vi ser at vi derfor treng å styrkje kompetan-

sen vår innanfor tryggleiks- og organisasjonsfag. Uventa og alvorlege hendingar handlar om helsepersonell som ønskjer å gjere ein så god jobb som mogleg, men som ikkje alltid lykkast. Men mest av alt handlar det om pasientar som treng medisinsk behandling, og om deira næraste pårørande. Vi har erfart at pårørande ofte har relevant og god informasjon om det som har skjedd – informasjon som supplerer og nyanserer den framstillinga som helsepersonell og leiarar bidreg med. Pasientar og brukarar har fått auka uttale- og innsynsrett i tilsynssaker. Det gir tilsynsorgana eit godt høve til å styrkje

arbeidet med å sikre brukarmedverknad når tilsynsaktivitetar skal utviklast, planleggjast og gjennomførast. Pasientar og brukarar bør vere ein sentral premissleverandør i utviklinga av tenestene, inkludert utviklinga av eit moderne tilsyn med velferdstenestene. Brukarmedverknad bidreg til å sikre legitimiteten til den offentlege tenesteytinga og til å styrkje kvaliteten.

Godt fagleg tilsyn vil kunne bidra til å gi tillit til tenestene. Utan tillit frå pasientar og brukarar kan tenester komme til å forvitre.

Det er auka forventningar om at innsatsen til forvaltninga blir etterprøvd, og at effekten av tilsyn blir dokumentert. Statens helsetilsyn har sett i gang eit fireårig prosjekt som tek i bruk forskingsbaserte evalueringsmetodar som skal vurdere effekten av tilsyn. Resultata kan bli viktige for korleis eit moderne tilsyn med velferdstenestene skal utviklast.

Den samla tilsynsverksemda er sett saman av Statens helsetilsyn og fylkesmannsembeta. Fylkesmannen og Statens helsetilsyn har eit skjebnefellesskap. Vi må spele kvarandre gode for å lykkast med samfunnsoppgøret vårt.

Vi ønskjer at denne tilsynsmeldinga vil gjere synleg godt fagleg tilsyn fundamentert på krava i regelverket – lover og forskrifter er som kjent dei krava samfunnet stiller til tenestene på vegne av brukarane. God lesing!

Jan Fredrik Andresen